The Millie Arbesfeld Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

W W W.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

Avraham's Forgotten Son: Lot and His Encounter with Good and Evil

Professor Nechama Price November 13, 2016 • י"ב חשון תשע"ז

Nechama Price

ויקח. את לוט

<u>1) בראשית יא</u> כז וְאֵׁלֶה ֹתְּוֹלְדָת שֶּׁרֵח תֵּרֵח הוֹליִד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחָוֹר וְאֶת־הָרֶן **וְהָרָן הוֹליִד אֶת־לוֹט**י כח **נִיָּמָת הָרָ**ן עַל־פְּנֵי תֵּרַח אָבֵיו בְּאֶרֶץ מְוֹלַדְתָוֹ בְּאוּר פַּשְׂדֵים:

<u>2) בראשית יא</u> לא <u>וּיּקָּח</u> עָ*ּרָ*ח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וָאָת־לַוֹט בֶּן־תָּרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֵת שְׁרֵי כֵּלְתוֹ אֵשֶׁת אַבְרָם בְּגֵו וַיִצְאוּ אָתָּם מַאוּר כַּשְׂדִים לַלֶכֶת אַרָצָה כְּנַען וַיָּבָאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שֵׁם:

<u>3) בראשית יב</u> ה <u>ויּקּח</u> אַבְרָם אֶת־שָׁרִי אִשְׁתּו וְאָת־לַוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כּל־רְכוּשִׁם אֲשֶׁר רָכָּשוּ וְאֶת־הַגֶּבֶשׁ אֲשֶׁר־עַשִׂוּ בְּחֶרֶן וַאֵּצְאוּ לְלֶכֶת אַרְצָה כְּנַען וַיָּבְאוּ אַרְצָה כְּנַען:

> <u>4) בראשית ידייב ניקחוּ אָת־לוּט</u> וְאֶת־רְכֵשׁוֹ בֶּן־אֲחֵי אַבְרָם וַיֵּלְכָוּ וְהָוּא ישָׁב בִּסְדְם: <u>בראשית כיב</u> וַיָּאמֶר אַבְרָהֶם אֶל־שְׁרָה אִשְׁתָּוֹ אֲחַתִי הֵוא וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶּלֶדְ מֶלֶדְ גְּרָר **וַיַּקּח אֶת־שְׁרֶה**: <u>בראשית לדיב</u> וַיַּרְא אתָה שְׁכֶם בֶּן־חֵמְוֹר הַחוּיֵי נְשֵׂיא הָאֶרֶץ **וַיַּקּח אֹתֶה** וַיִּשְׁכֵב אֹתָה וַיִ

<u>5) בראשית כד</u> נז ויִאמְרוּ נִקְרֵא ל<u>נִעְר</u>ָ וְנִשְׁאֲלָהֻ אֶת־פְּיהָ: נח וַיִּקְרְאַוּ לְרְבָקָה וַיִּאמְרַוּ אֵלֶיהָ הֵתֵלְכָי עִם־הָאֵישׁ הַזֶּה וַתָּאמֶר אֵלֶדְ: סא וַתָּקָם רְבְקָה וְנַעֵרֹתֶיהָ וַתִּרְפַּבְנָה עַל־הַגְּמַלִים וַתֵּלַקַנָה אַחֲרֵי הָאֵישׁ

<u>6) בראשית יאּלב וַיְּהְי</u>וּ יְמֵי־עֶּׁרֵח **חָמֵשׁ שָׁנִיָּם וּמָאתַיִּם שָׁנָּה ו**ַיָּמָת תֶּרֵח בְּחָרֵן: <u>בראשית יאּכו</u> וַיְחִי־תֶרֵח שִׁבְעֵים שָׁנָּה וַיּוֹלֶד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וְאֶת־הֶרֵן: <u>בראשית יבּיד</u> וַיֵּלֶד אַבְרָם פַּאֲשֶׁר דְּבֶּר אֵלָיוֹ יְהוֶה וַיֵּלֶד א</u>ִתּוֹ לְוֹט **וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשָׁבְעַים שָׁנָּה** בְּצֵאתוֹ מֵחָרֵן:

<u>7) בראשית יביה</u> וַיּקֵח אַבְרָם אֶת־שָׂרֵי אִשְׁתוֹ וְאֶת־לוֹט בָּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָּשו **וְאָת־הַנָּפֵשׁ אֲשֶׁר־עַשַׂו** בַחַרַן וַיֶּצְאוּ לַכֶּכֶת אַרָצָה כְּנַען וַיָּבָאוּ אַרָצָה כְּנַען:

<u>רד"ק בראשית יב:ה</u> אשר רכשו- הוא **ולוט**. אשר עשו- ודעת אונקלוס על אותם האנשים שהחזירם לאמנות טובה היא אמונת אברהם אבינו. כי לוט היה מאמונתו לפיכך נתחבר עמו והוא גם כן קורא לאנשים ומראה להם טעמים שיאמינו בה' ויעבדו אותו לבדו ולא האלילים לפיכך אמר אשר עשו ולא אשר עשה.

<u>8) בראשית יאיכט וי</u>ּלֶח אַבְרֶם וְנָחֶוֹר לְהֶם נָשֶׁים שֵׁם אֵשֶׁת־אַבְרָם[`]שְׁרָי וְשֵׁם אֵשֶׁת־נָחוֹר מִלְפֶּה בַּת־**הָרָן אֲבְי־מִלְפָּה וַאֲבִי** יִסְפֶּה:

<u>גמרא מגילה דף יד עמוד א</u> אמר רבי יצחק: יסכה זו שרה. ולמה נקרא שמה יסכה - שסכתה ברוח הקדש.

9) בראשית רבה מא,י כי אנשים אחים אנחנו וכי אחיו היה, אלא שהיה קלסתר פניו ז'ומה לו.
מדרש תנחומא פרשת תולדות סימן א אברהם הוליד את יצחק שכל הרואה אברהם היה אומר בודאי שאברהם הוליד את יצחק שכל הרואה אברהם היה אומר בודאי שאברהם הוליד את יצחק שכל הרואה אברהם היה אומר בודאי שאברהם הוליד את יצחק ממה שהיה קלסתר פניהם ז'ומין זה לזה.

<u>פצרים</u>

<u>ון הַי רָאָב בָּאָרֶץ וּיָהֵי רָאָב בָּאָרֶץ וּיָהֵי רָאָב בָּאָרֶץ וּיָהֵי רָאָב בָּאָרֶץ 10 בראשית יביי וַי</u>חי רָאָב בָּאָרֶץ ווים מִידַרָאָב בָּאָרָץ אַ

<u>11) בראשית יג:א וי</u>ּעַל אַבְרָם מִמִּצְ<u>ר</u>ִים הוּא וְאִשְׁתְּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לִוֹ **וְלוֹט עָמָו** הַנֶּגְבָּה: בראשית יג:ה וְגַּם־לָלוֹט <u>ההֹלָד אֶת־אַבָּרָם</u> הָיָה צאון־וּבָקָר וָאָהָלִים:

.<u>12) בראשית רבה נאו</u> בשעה שאמר אברהם על שרה "אחתי את" היה לוט יוז׳ע ושותק.

13) אברבנל בראשית יב עמ' קצו והנה אמר ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו ולוט עמו הנגבה להגיד שבחו של לוט.

Nechama Price

14) בראשית יב ה וַיֵּקֵח אַבְרָם אֶת־שָׂרֵׁי אִשְׁתּ*ו***וָאֶת־לַוֹט בָּן־אָחִיו** וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָּשוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשָׂוּ בְּחָרֶן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּ<u>וֹען וַיָּ</u>באוּ אַרְצָה כְּנ<u>ְע</u>ן: בראשית יג:א וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרִים הוּא וְאִשְׁתַּוֹ **וְכָל־אֲשֶׁר־לִוֹ וְלַוֹט עַמֵּו** הַנֶּגְבָה:

15) Nehama Leibowitz- Bereishit Parshat Lekh-Lekha 3: The order of words in the verse is not accidental. Changes in empshasis, approval and disapproval and shades of meaning are not imparted, in the Torah, through long-winded psychological explanations or verbose analysis, but by a subtle syntactical device or seemingly insignificant but definitely unusual turn of phrase, combination or order or choice of words. When they departed from Haran, Lot was an integral part of the family and their substance or property was evidently held in common. When they come back out of Egypt, however, we are comfronted with the existence of two separate families. Lot is no longer mentioned immediately after Sarah as part of the group family, but as someone who has attached himself to the group and accompanies them in a individual capacity.

ויפרדו איש פעל אחיו

1<u>6) בראשית יג</u> ה וְגָם־לְלוֹט הַהֹלֵף אֶת־אַבְרָם הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאָהָלִים: ו וְלָא־נָשָׂא אֹתֶם הָאָרֶץ לְשֶׁבֶת יַחְדָו בְּי־הָיָה רְכוּשָׁם כָב וְלָא יָכְלוּ לְשֶׁבֶת יַחְדָוּ: ז וְיָהִי־רִיב בֵּין רֹאֵי מִקְנֵה־אַבְלָם וּבֵין רֹאֵי מְקַנֵה־לוֹט וְהַכְּנַעֵנִי וְהַפְרוֹּי אָז ישֵׁב בָּאֶרֶץ ח וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אַל־נָא תְהֵי מְרִיבָה בֵּינֵי וּבִינֶי וּבֵינֶ וּבֵין רֹאֵי וּבֵין רֹאֵי הָעָדָם אַזָעָשָׁר אַ מָרָזים אַנָחָנוּ: ז גַיָּהָי הָיב בָּאָרָץ לְפָנֶידְ הַפַּרָד גַא מעַלַי אַכר אַקַלוֹט אַל־נָא תְהֵי מְרִיבָה בֵּינֵי וּבִינֶי וּבַינֶר וּבֵין רֹאֵי וּבַין

> <u>17) בראשית יג</u> ט הַלָּא כָל־הָאֶׂרָץ לְפָנֶׁידָ <u>הפַּרָד נָא מַעַלַי</u> אָם־הַשְׂמַאל וְאֵימִינָה וְאִם־הַיָּמֵין וְאַשְׂמְאִילָה: יא וַיִּבְחַר־לַו לוֹט אֲת כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּו וַיִּפּע לוֹט מִקֶדֶם **וַיִּפַּרְדוֹו אִישׁ מַעַל אָחַיו**ּ:

<u>ואַראשית לחא</u> א וויה' בָּעֵת הַהוא **ויָרָד יְהוּדָה מֵאַת אֶחֶיו** ויַיָּט עַד־אִישׁ עֲדָלָמָי וּשְׁמָוֹ חִירָה: 18

<u>19) בראשית יד</u> ב ואַבְרָם פָּבֵד מְאָד בַּמִקְגֶֶׁה בַּפֶּסֶף וּבַזָּהָבּ: ה וְגַּם־לְלוֹט הַהֹלֵד אֶת־אַבְרָם הָיָה צֹא**ן־וּבָקָר וְאָהָלִים:** ו וְלְא־נָשָׁא אֹתֶם הָאָרֶץ לַשֶׁבֶת יַחְדֵּן בְּיהָיָה רְכוּשָׁם כָּב וְלָא יָבְלָוּ לַשֶׁבֶת יַחְדֵוּ:

20) בראשית יגיּז וַיְהִי־רִיב בָּין רֹעֵי מִקְגֵה־אַבְרָָׁם וּבֵּין רֹעֵי מִקְגַה־לָוֹט וְהַפְּנַעֵייֹ וְהַפְּרוֹּי אָזֶ ישֵׁב בָּאֲרֵץ: <u>רד״ק בראשית יגיּוּ</u> לשבת יחדו- כי היה צר להם מקום</mark> המרעה שם לרעות מקניהם יחד עם מקנה אנשי הארץ. כי היה רכוש אברהם ולוט רב לפיכך היה ריב בין רועיהם, כי אלה אומרים אנחנו נרעה מקנינו ואלה אומרים אנחנו נרעה מקנינו והיה המקום צר להם ודוחקים זה עם זה.

רמב"ן בראשית יגיז</u> ועל דרך הפשט היתה המריבה על המרעה.. והנה אברם ולוט היו גרים ותושבים בארץ, **ופחד אברם פן ישמע הכנעני והפריזי** יושב הארץ כובד מקניהם ויגרשום או יכו אותם לפי חרב ויקחו להם מקניהם ורכושם.

<u>21) בראשית יג</u> י וַיִּשָּׂא־לוֹט אֶת־עִינִיו וַיִּרְא אֶת־כָּל־כְּפַר הַיִּרְדֵּן כִּי כָלָהָ מַשְׁאֶה לִפְנֵי | שַׁחֵת יְהוָה אֶת־סְדֹם (אֶת־עֲמֹרָה כְּגַן־יְהוָה כְּאֶכֶץ מִצְרֵיִם בְּאֲכָה צְעֵרִי יא וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֵת כָּל־כִּפַר הַיַּרְדֵּן וַיִּפַע לוֹט מְאֶדֶם **ווּפַרְדוּ אֵישׁ מֵעֵל אָחֵיו** יב אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ־כְּנֶעֵן **וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכּּבָּר וַיֵּאֲהָל עַז־סְדְ**םׁי יי וּאוּשִׁי סִדֹם נִאים ווּאַמים מעוים אווי

22) בראשית רבה מא,ז חזר לוט על כל ערי הככר, ולא מצא מקום יפה כסדום!

2<u>3) בראשית יגיא</u> וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתֵּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לֶוֹ **וְלַוֹּט עַמֵּו** הַגֶּגְבָּה: בראשית יטייד וֵיהוּה אָמַר אֶל־אַבְרָם אַחֲרֵי **הִפֶּרֶדּ־לּוֹט מֵעַמּוֹ** שָׂא־נָא עֵיגֶּידּ וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צָפִיָּה וָנֶגֶבָּה וַקַדְמָה וַיָמֶה:

Nechama Price <u>24) בראשית יגיו</u> ןלא־נָשָׂא אֹתֶם הָאָרֶץ **לְשֵׁבֶת יַחְדָּ**ו בְּי־הָזָה רְכוּשָׁם רָב וְלָא יְכָלוּ **לָשֶׁבֶת יַחְדָּו**י בראשית לוּוּזַ בִּי־הָזָה רְכוּשָׁם רָב **מִשֶׁבֶת יַחְדָּו** וְלֹא יְרָלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לָשֵׂאת אֹתָם מִפְּגֵי מִקְגֵיהֶם: בראשית כבּיּחַ וַיֹּאמֶר אַבְרָהֶם אֱלהָים יִרְאָה־לוּ הַשֶּׁה לְעֹלָה בְּנֵי **וַיֵּלְכוּ שְׁגֵיהֶם יַחְדָו**ּי

25) בראשית רבה מא,ה</u> כשם שהיה ריב בין הרועים, כך היה ריב בין אברהם ולוט. <u>רש"י בראשית יג:ז</u> ויהי ריב- לפי שהיו רועים של לוט **רשעים ומרעים בהמתם בשדות אחרים.** ורועי אבהם מוכיחים אותם על הגזל.

<u>26) R. Hirsch Bereshit 13:6</u> The land was not able to bear them remaining together, Why? Because they had too many herds and flocks and there was no enough pasturage there for them? Not so! Were the whole one herd, one concern, it would have been sufficient. It was insufficient, because if one is not united, if one does not trust the other, then אהלים are necessary, chests and safes, and everything separate. Because in Lot's affairs one cared only and solely for profit, but in Abraham's other higher interests also came into consideration... That is why they could not remain together, that was why the land was not large enough to contain the two of them. Lot had to have his own separate pasturages so that not one tiny lamb from the one flock should lose itself to the other.

<u>27) בראשית יגייג</u> וְאַנְשֵׁי סְדֹם **רָאָים וְחַטָּאֵים לְיִתֹוָה מְאָד**י <u>בראשית יחיכ</u> ויֵאַמֶר יְהֹוֶה זֵעֲקֶת סְדָם וְעֲמֹרָה פִּי⁻רָבָּה וְחַׁשָּׁאתָׁם כֵּי כָבְדָ״ָה מְאָדי

29) Elimelech and Naomi	Lot
ויהי רעב בארץ (איא)	ויהי רעב בארץ (בראשית יב:י)
Man leaves his people to go to the land of Moav- east of Israel.	Man leaves his family to go to Sdom- east of Israel.
Chazal assumes that fear of losing his wealth was his reason for moving.	Pasuk tells us that Lot chose Sdom because it was "כָלָה מַשְׁקָה".
Naomi loses her spouse and 2 sons.	Lot loses wife and 2 married daughters and son in laws.
Naomi is left with 2 daughters in law and no way to continue the family name.	Lot is left with his 2 unmarried daughters and no way to continue the family name.
Ruth is from nation of Moav.	Moav is born at end of story to Lot and his eldest daughter.

<mark>28) רבינו בחיי בראשית יג:יב-יד</mark> למדך <mark>גנותו של לוט, כי בחר חברת הרשעים</mark> ונטה אהלו **עמהם**, ולפיכך סמך מיד "ואנשי סדום".

<u>30) דברים כג</u> ד לא־נָבָּא עַמּוֹגֵי וּמְוֹאָבִי בּקְהַל יְהוֶֹה גַּם דַּוֹר עֲשִׂילִי לְא־יָבָא לָהֶם בּקְהַל יְהוָֹה עַד*ּ־*עוֹלָם: ה עַל־דְבָּר אַשְׁר לא־קדְמָוּ אָתְכֶם בַּלְחֵם וּבַמִּיִם בַּדֶּרֶדְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיֵם וַאֲשִׁר שְׂבֵר עָלֶידָ אֶת־בּלְעֵם בָּן־בְּעוֹר מִפְתָוֹר אָרָם נַהַרַיִם לְקַלְלֶדֵּ:

> <u>31) בראשית יג</u> א וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרִיִם הוּא וְאִשְׁתֵּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לִו **וְלוֹט עִמְוֹ** הַגֶּגְבָּה: <u>רות א</u> ז וַתַּגַא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שְׁמָה **וּשְׁתֵּי כַלֹתֵיה עַמָּה** ווֹתַלַכֵּנָה בַדֶּׁרֶד לָשָׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה:

Nechama Price

<u>32) בראשית יגייא</u> וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֵת כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּׁן וַיִּסַע לוֹט מִקָדֶם **וַיִּפַּרְדוּ אִישׁ מֵעָל אַחֵיוּ:** <u>רות א</u>ד וַתַּשֶּׁנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּיֶנָה עֲוֹד וַתִּשַׁק עָרְכָּה לַחֲמוֹתֶה **וַרְיָת דָּבְקָה בַּהּ**: טו ותֹאמֶר הְנֵה שָׁבָה יְבִמְתֵּךָ אֶל־עַמָּה וְאֶל־אֱלהֶיָה שׁוּבִי אֲחֵרֵי יְבִמְתֵּךְ: טז וַתַּאמֶר רוּת <mark>אַל־תַּפְגָּעִי־בִּי לְעָזְבַדָּ לְשָוּב מֵאַחֲרָיָדְ בָּיָשׁ גַעל־אֲשֶׁר תַּלְכִי אֵלָדָ וּבָאֲשֶׁר תַּלִינִי אָלין עַמֵּדְ עַמִי וַאלהַזִידָ אֶלהַי:</mark>

33) בראשית יגייד וַיהּוָ״ה אָמַר אֶל־אַבְרָם אַחֲרֵי <u>הּפֶּרָ״־לוּט מֵעִמ</u>וֹ שָׂא־נָאַ עֵינֶּידּ וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צָפִיָּה וָנֶגֶבָּה וֵקַדְמָה וָיֵמֶה:

<u>רות א</u>יז בּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקְבֵר כּה יַעֲשֶׂה יְהוֹתָה לִי וְכַה יֹשִׁיף **כֵּי הַמְּוֶת יַפְרָיִד בֵּינֵי וּבִינֵדְ**: יח וַתִּׁרָא כִּי־מַתְאַמֶּצֶת הָיא לָלֶכֵת אָתֶה וַתֶּחְדֵל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ:

34) רות ביכ וּתֹאמֶר נְעֲמִי לְכַלְּתָה בָּרִוּדְ הוּא לַיהוָֹה אֲשֶׁר לֹא־עָזַב **חַסְדּוֹ** אֶת־הַחַיָּיָם וְאֶת־הַמֵּתֵים וַתַּאמֶר לָהַ נְעֲמִי קָרָוֹב לָנוֹ הָאִישׁ מְנְאֲלֵנֵו הָוּא:

<u>רות גּיי</u> וַיֹּאמֶר בְּרוּכָּה אַתְּ לַיְהוֶה בִּתִּי **הֵיטֵבְתְּ חַסְדֵּדְ הָאַחֲרָוֹן מִן־הָרִאשִׁוֹן** לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי הַבַּחוּוִּים אִם־דַּל וְאָם־עָשִׁיר:

מלחמת ד׳ וה׳ מלכים

<u>35) בראשית יד</u> יב **וַיִּקְחוּ אֶת־לְז**ָט וְאֶת־רְכֵשָׁוֹ בָּן־אָחֵי אַבְרָם וַיֵּלֵכָוּ וְהָוּא ישֵׁב בִּסְדְס: טז וַיָּשִׁב אֶת כַּל־הָרְכֵשׁ **וְגַם אֶת־לוֹט אַחַיו** וּרְכֵשׁוֹ הֵשִּׁיב וְגַם אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הָעֵם:

36) בראשית טו ב וַיַּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנֵי יֶהוֹה`מַה־תִּתֶּן־לִי **וְאֵנֹכֵי הוֹלֵדְ עֲרִירֵי וּבֶן־מֲשֶׁק בֵּיתִּי הָוּא דַּמֶשֶׂק אֱלִיעֶזָר**ִי ג וַיַּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי **לִא נָתָּתָּה זֶרֵע** וְהנֵה בֶן־בֵּיתָי יוֹרֵש אֹתַי:

<u>ילקוט שמעוני תורה פרשת לך לך רמז סב</u>ר' אלעזר בשם ר' יוסי בן זמרא ובן משק ביתי <mark>זה לוט שנפשו שוקקת</mark> עלי לירשני.

<u>37)</u>	<u>Avraham בראשית י"ח</u>	<u>בראשית י"ט Lot</u>
Waiting outside for guests:	וְהֶוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֻהֶל	וְלָוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־סְדָם
Running towards them:	<u>וּיִּרְא וַיְר</u> ָץ לִקְרָאתָם `	וַיַּרְא ־לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתֶׁם
Bowing to them:	וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה	<u>וַיִּשְׁתַּחוּ</u> אַפַּיֻם אֵרְצָה :
Asking them to stay:	ַוּיֹאמַר אַדנָי אִם־נָ א מָצָאתִי חַן בְּעֵינֶׂידְ אַל־נָא תַעֲבָר מֵעַל עַבְדֶדְ	וַיּׁאמֶר הִנֶּה נָא ַ־אֲד <u>וֹ</u> י סַוּרוּ נָא אֶל־בֵּׁית עַבְדְּכֶם וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד
Washing their feet:	וְכַחֲצַוּ כַגְלֵיכֶּם וְכַחֲצָוּ כַגְלֵיכֶּם	
Feeding them:	ַוּיָּקַּׁח חֶמְאָה וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר [ֹ] אֲשֶׁר עַשָּׂה וַיִּתַּן לִפְגֵיתֶס	וַיַּצַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּׁה וּמַצִּוֹת אָפָּה וַיֹּאבֵלוּ:

<u>וירץ לקראתם</u>

<mark>38) מדרש תנחומא (בובר) פרשת וירא סימן כא</mark> לפי שגדל בביתו של אברהם וראהו מקבל עוברים ושבים למד ממנו, לפיכך הכניס המלאכים אצלו.

<u>39) בראשית וּט</u> אֵלֶה תְּוֹלְדֵת נֹחַ **נֹחַ אֵישׁ צַדֶּיק תָּמֵים הָיָה בְּדְרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהָים הְתְהַלֶּדְ־נְחַי**

40) בראשית יחוג ויאמר אדני אס־נא מָצֶאתִי חוֹ בְּעֵינֶׁידָ אַל־נָא תְעַבִר מֵעָל עַבְדֶּדָּ בראשית יטיב ויאמר הנֶה נָא־אֲדנֿי סוּרוּ נָא אֶל־בַּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרָחֲצָוּ רַגְלִיכֶׁם וְהָשְׁפַמְתֶס וְהַלְכְתֵּם לְדַרְכְּכֶס

Nechama Price

וּיְאמְרַוּ לֹא כֵּי בְּרְחוֹב נָלִין:

41) בראשית יח ו ויִמַהֵר אַבְרָהֶם הָאֹהֶלָה אָל־שָׁרָה וַיֹּאמֶר מֲהַרְׁי שְׁלַ**שׁ סְאִים קֲמַח סֹלֶת לָוּשִׁי וַעֲשִׂי אַגְוֹת**: ח וַיִּקֵּח **הֶמְאָה וְחָלָב וּבֶן־הַבְּקָר** אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא עֹמֵד עֲלִיהֶם תַּחַת הָאֵץ וַיֹּאבֵלוּ: בראשית יטיג ויִפְּצַר־בָּם מְאֹד וַיָּסֵרוּ אֵלִיו וַיָּבֻאוּ אֶל־בַּיתִו **וַיַּאַש לָהֶם מִשְׁתָּה וּמַעִּוֹת אָפָה וַיֹּאבֵלו**ּ:

<mark>42) בראשית יט:כט</mark> וַיְהִי בְּשֵׁחֵת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכִּכָּר **וַיּזְכָּר אֱלֹהָים אֶת־אַבְרָהֵם וַיְשֵׁלַח אֶת־לוֹט** מִתּוֹדָ הַהַפַּכָּה בַּהַפֹּדְ אֶת־הֵעָרִים אֲשֶׁר־יָשָׁב בָּהֵן לוּט:

43) בראשית יטייד וַיִּצָּא לוט וַיְדַבֵּר | **אֶל־חֲתָנְיַו** | לְקְתַי בְּנֹתָיו וַיּּאֹמֶר קוּמוּ צְאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־מַשְׁתַית יְהוָה אֶת־הַעֵּיר **וְיָהִי בִמְצַחֵק בְּעֵינֵי חֲתָנֵיו**ּ

44) בראשית יט יז וַיְהִי כְהְוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה וַיּאֹמֶר הִמָּלְט עַל־נַפְּשֶׁׂ**ךּ אַל־תַּבְּיט אַחֲרֶיד** וְאַל־תַּעֲמָד בְּכָל־הַכָּכָּר הַתָּרָה הִמָּלַט פֶּן־תִּסְפֶה: כו **וַתַּבֵּט אִשְׁתָוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהָי נְצֵיב מֶלַח**:

. מרגום יונתן בראשית יט:כו היא היתה מבנות סדום.

<mark>46) מדרש תנחומא ב. ויקרא סימן כב</mark> בקש להכניסן למלאכין לתוך ביתו, **ולא הניחה לו אשתו**, מה עשה הכניסן לתוך הקורה שלו.

<mark>47) מדרש אגדה בראשית יט,לט</mark> הלכה היא אצל שכניה בעלילה לשאול מלח, אמרה להם אין אנו צריכים מלח, אלא שבאו אלינו אורחים, ולכך ידעו אנשי סדום במלאכים.

<mark>רש"י יט:כו</mark> במלח חטאה ובמלח לקתה.</mark> אמר לה: תני מעט מלח לאורחים הללו, אמרה לו: אף המנהג הרע הזה אתה בא להנהיג במקום הזה. (בראשית רבה נ,ד)

48) בראשית יטיל וַיַּעַל לוֹט מִצוֹעַר וַיַּשֶׁב בָּהָר וּשְׁתֵּי בְנֹתָיוֹ עַמוֹ בְּי זֶרָא לְשָׁבֶת בְּצִוֹעַר וַיֵּשֶׁב בַּמְעָרָה הָוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתְיוּ:
לא וַתַּאֶמֶר הַבְּכִירֵה אֶל־הַצְעִירָה אָבִינוּ זֵהֵן וְאִישׁ אֵיו בָּאֶרֶץ לְבַוֹא עַלְינוּ בְדֶרֶדְ בָּלֹהָעוֹ בְּיָשֶׁב בַּלָר הַוּשִׁב בַּלָר הַיּשִׁב בַּלָר הַיּשִׁב בַּלָר הַיּשִׁב בַּלָר הַיּשִׁב בַּלָר אַ גַעָירָה אָבִינוּ זַרֵע בְּשִׁבְינוּ זַרֵע: לַבַוּא עַלְינוּ בְדָרֶדְ בָּלֹהָעוֹ בַּיָרָה וּבְּלָר הַיִּשְׁבָעוֹ זַרַע בַּשִׁכָרָה אָבִינוּ זַרֵע: לע וַתַּאָבָר בַּלָר הַיּא וּשְׁבְעָנוּ בַדָרָדְ בָּלֹה גַשְׁשְׁבָעוּ זַרַע בַּשְׁבְינוּ זַרַע: לג וַתַּשְׁבְינוּ זַרַע: לה וַתַּשְׁבְעָנוּ זַרָע: לב בְלָבָה אַמָיו אָת־אָבְינוּ זַרַע: לה וַיָּחִי מִמָּחַרָּת וּשִּבָּעוּ בַּלַיָן וְנִשְׁבְעָה הַוּאַנִי בְּבָעָה אַבְינוּ זַרָע: לה וַתַשְׁבָעוּ זַרָע: לה וַתַשְּבַיה עַמָּוֹ הַתַיָּבָה אָבָינוּ זַרַע: לה וַתַשְׁבָעוּ בַּבַעַרָה הַוּהַיָּה מַאָּבִינוּ זַרַע: לה וַתַשְׁבָעוּ בַּבַלַלָה הַהָוּא אֶת־אָבִינוּ זַרַע: לה וַתַשְׁבָעוּ בַּעַירָה אַרָעין בַּבַיעָרָה בַּנוּ שָּבִיהָן:
הַרָאַבייה וַתַּיַשָּבייה אָרָיה הַאַי בַיַיה אַרָיה הַוּהי הַהַיּה אַיַין בּבַיַיָן וַתַּקַרָה אַיַי אַיר בּיַבְיהָרָה אַבייה אַניין וּחַבּיה אַרָין וּחַשְּבַיה בַיּאָרָיה הַוּאיַי בַעַרַיה בַיַרָה בַיּבָיה אַרָר הַתַיּשָּבייה אַנָר הַאַבייה בַיַי וּתַאָּבייה בַיּבוּין בַישִיקוּים בַיּעוּין בּבּייַרָר אַבִיין וּתַיַקָם בַּבַיּעָר הַיַיוּביי בעייר אַבִיהן וּישִיעי בוּיאַין בּבּייַרָר בַיּבּיין בַיָּרָי בָיוּ בַיַעָר בּיַיַין בַיַבּעַין בּייַין בַיוּין בַיוּעי בוּבַיוּשָּבייה בוּיַיעי בייביי אַיער בּיַעין בעיר הַיּצָעיר בּייַשְׁבָיה בַיוּין בַיעין בַעַיען בּעַין בּיעַיָרָה בַיּעָר ה בַיּביין בַיוּישָּב בּיַין אָיוּין בּעיבייה בַיווּין בוּייַין בּעַיר בּיוּביין בּייןיבין בּעַירָה אַייןין בַיעינון גַיעי ביוּיין בַין בַיוּר בעוּביין בַיע הַרָּיוּרָין בָעייר בַיּביין בַיןין בַיּעָיין בַיין בַיין בַיין בָייוּין בַין בַיין בַיין בַיין בַיין בַיוּין גַין בַיין בַיין בּיין בַין בוּייין בַין ביין בַיין בַיין ביין בּיין ביין בַיין בייין בייין ביין ביין בַין בּיין בַיין בּיי

49) בראשית יט לג **וּתַּשְׁקֵין ָאֶת־אֲבִיהֶן יַיִן** בַּלַיָלָה הֵוּא וַתָּבָּא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁפֵּב אֶת־אָבִיה **וְלְא־יָדֵע בְּשִׁכְבָה וּבְקוּמָה** לה **וַתַּשְׁקָין גַּם בַּלַיֵלָה הַהֶוּא אֶת־אֲבִיהֶן יָיֵן** וַתְּקֵם הַצְעִירָה וַתִּשְׁפֵב עַפֿוֹ **וְלְא־יָדֵע בְּשִׁכְבָה וּבְקַמ**ָה

<u>50) בראשית ט</u> כ וַיָּחֶל אָם אַדָּמָאַדָמָה וַיִּשַּע בֶּרָםּ: כא **וַיִּשַּׁתְ מִן־מַיַּיָן וַיִּשְׁבֶּר** וַיִּתְּגַל בְּתִוּדְ אָהֶלְהּ: כב וַיַּרָא חָם אָבֵי כְלַעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֵּד לִשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחְוּץ: כג וַיִּפֶּח שֵׁם וָיָפֶת אֶת־הַשְׂמְלָה וַיָּשָׁימוּ עַל־שְׁבֶם שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ אֲתַרַנִּית וַיְכַשֿוּ אֵת עֶרְוַת אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אַתַרַנִּת אֲבִיהָם לָא רָאָוּ: כד **וַיִּכֵּץ גַח מַיֵּינו וַיַּנַד אַת אַשֶּׁר־עָשָׁה לו** בְּנִי הַק**ּט**ָן:

יָהָיֶה לְאֶחֵיו: <u>בראשית טיבה ו</u>יָאמֶר אָרַוּר כְּנָעֵן עֵבָד עֲבָדָים יִהְיֶה לְאֶחֵיו:

<mark>52) בראשית דייז וַיַּדַע קַין אֶת־אִשְׁת</mark>ּו וַתַּהַר וַתַּלֶד אֶת־חֲגָוּד וַיְהָל בַּיֶה אִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָאִיר פְשֵׁם בְּנִו חֲנוּדִּ <u>בראשית דיכה וַיַּד</u>ע אָדָם עוד אֶת־אִשְׁתּו וַתַּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמִו שֵׁת כַּי שָׁת־ליַ אֱלהים זֶרַע אַחֶר תַּחַת הֶבָל כִּי הָרָגו קַיִן:

ש<u>שמואל א אייט וי</u>ּשְׁפַמוּ בַבּּקֶר וּיִשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵי יְהוֶה וּיָשֵׁבוּ ויָבָאוּ אֶל־בֵּיתָס הָרָמֶתָה **וּיַדֵע אָלְקָנָה אָשְׁתּוֹ ו**ִיּזְפְרֶהָ יְהוֶה:

. גמרא סנהדרין ע. וייקץ נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן: רב ושמואל, חד אמר: סרסו, וחד אמר: רבעו.

Nechama Price

<u>54)</u> <u>NOACH</u>	LOT
World is destroyed and he survives with family. All alone in world.	Sdom is destroyed and he survives with 2 daughters. Thinks only survivors.
<mark>בראשית חִיא וַיִּזְכָּר אֶלהִים אֶת־לֹחַ</mark> וְאֵת כָּל־הַחַיֶּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵשְׁה אֲשֶׁר אִתָּו בַּתַּבָה וַיַּעֲבֵר אֶלהִים רוּחַ עַל־הָאֶרָץ וַיֶּשְׁכּוּ הַמֵּיִם:	<u>בראשית יטיכט ו</u> יְהִי בְּשַׁחֵת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכִּבֶּר וַיִּזְכָּר אֶלהָים אֶת־אַבְרָהֶם וַיְשַׁלַח אֶת־לוֹט מִתּוֹדְ הַהַפֵּלֶה בְּהַפֹדָ אֶת־הֵעָרִים אֲשֶׁר־יָשַׁב בְּהֵן לְוֹט:
After gets out of ark- he gets drunk	After stops running, daughters get him drunk
When drunk- his son violates him	When drunk, his daughters rape him
From that son- comes Canaan and Mitzrayim	From his daughters- comes Amon and Moav
Doesn't influence anyone to do teshuva	Doesn't influence anyone in Sdom to be good.

55) בראשית יב ו וַיַּעְכִּר אַבְרָס בָּאֶָרָץ עַד מְקוֹם שְׁכֶּׁם עָבָּ אַלוֹן מוֹרֶה **וְהַכְּנֵעָיָ אָז בָּאָרֶץ**: ז וַיַּרֵא יְתוֹה אָל־אַבְרָּם וַיָּאמֶר לְזִרְעָדְׁ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיָּבֶן שָׁם מִזְבָּח לִיהוָה הַנִּרְאֶה אַלִיוּ: ח וַיַּעְתֵּק מִשְׁם הָהָרָה מִקֶּדָם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אֲהֵלָה בַּית־אֵל מַיָּם וְהָעֵי מִקֵּדֵם **וַיְבֵן־שָׁם מִזבּה** לַיְהוֹה וַיִּקָרָא בִּשֵׁם יִתוֹה.

<u>בראשית יג</u> ג<u>ונלקר קמ</u>סְעָיוֹ מְנֶגָב וְעִד־בִּית־אָל עִד־הַמְּקוֹם אֲשֶׁר־הָיָה שָם אֲהֵלה בַּתְחִלָּה בֵּין בִּית־אֵל וּבֵין הָעֵי ד אַל־מִקום הַמִּזְבֵּׁח אֲשֵׁר־עֵשָׁה שָׁם בָּרֵאשׁנָה **וּיִקָרֵא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה**י

<u>בראשית יג</u> יז קום התְהַלֵּך בָּאֶׁרֶץ לְאָרְכָּה וּלְרָחְבָּה כֵּי לָךָ אֶתְנֶנָה: יח וַיֶּאֲהַל אַבְרָם וַיָּבָא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּהֶבְרוֹן וַיְּבֶן־שָׁם מוְבָּח לִיְהוֹה:

<u>בראשית כאילג</u> לג וַיִּשַע אֵשֶׁל בִּבְאֵר שָׁבַע **וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹל**ָםי

<u>56) בראשית דּכב וְצִלָה ג</u>ַם־הָוא יֵלְדָה^יאֶת־תּוּבַל לֵיִן לטֵּשׁ פָּל־חֹרֵשׁ וְחָשֶׁת וּבַרְזֶל **וְאָחִוֹת תּוּבַל־קִין נַעֲמָה** בראשית רבה כג,ג</u> נעמה אשתו של נח היתה, למה קורין אותה נעמה שהיו מעשיה נעימים.

57) בראשית יח כג וַיִּגַּשִׁ אַבְרָהֶם וַיֹּאמֵר **הַאַף תִּסְפֶּׁה צַדִּיק עִם־רָשָׁע**ּ: כד אוּלַי גַשִׁ חֲמִשִׁים צַדִּיאָם בְּתַוּדָ הָעֵיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׁא לַמָּלוּם לְמֵעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיאָם אֲשֶׁר בְּקַרְבֵּהּ: כה חָלָלָה לְדָ מֵעֲשִׁת | כַּדָּבָר הַזֶּּה לְהָמֵית צַדִּיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַצַדִּיק כָּרַשָּׁע חָלָלָה לְדָ הַשִּׁפּוֹם הַצַּדִיקם מְשָׁים בַּצַדָיק לָא יַעֲשָׂר אָם־הָיָּה לָהמֵית צַדִיק צַדִּיקם בְּתָוּדְ הָעֵיר וְנָשֵׁאתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בַּצַבּרַהַמָּאוֹם בַּאַבוּיָר

לב <u>ו</u>ַיּאמֶר אַל־נָא יָחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה אַדְ־הַפַּٰעַם אוּלַיָ יִמָּ</u>צְאָוּן שָׁם **עַשָּׂרָה** וַיּאמֶר לַא אַשְׁחִית בֵּעֲבָוּר הָעֲשָׂרָהי